

20 DIGEST 25

ANUGA 2025

АЯУ ЗАПРОШУЄ ДОЛУЧИТИСЯ
ДО КОЛЕКТИВНОГО
СТЕНДУ НА ВИСТАВЦІ В КЕЛЬНІ!

РЕПОРТАЖ

БІОFACH 2025: УКРАЇНСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА
НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ В НЮРНБЕРГІ

DIGEST 2025 SUMMER

UKRAINIAN
BERRIES
ASSOCIATION

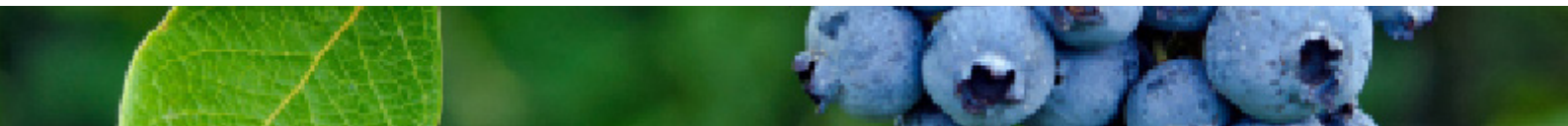
ЕКСПЕРТИЗА

ЗАМОРОЗКИ, ПЕРЕПАДИ ТЕМПЕРАТУР,
БРАК ВОЛОГИ: ЩО ЯГОДАМИ У 2025 РОЦІ?

ТЕХНОЛОГІЇ

ПОЛЬСЬКА КОМПАНІЯ МЕГА ПРЕЗЕНТУВАЛА
ІННОВАЦІЙНУ ЛІНІЙКУ ДЛЯ СОРТУВАННЯ Й
ПАКУВАННЯ МАЛИНИ

НАША КОМАНДА	Знайомтесь із фахівцями Асоціації «Ягідництво України»! 4
НОВИНИ АСОЦІАЦІЇ	Biofach 2025: репортаж з події5 Команда АЯУ та партнерів на Fruit Logistica 202510 Репортаж з Fruitnet Berry Congress 2025.....13 Бізнес-тур на найбільші галузеві підприємства Нідерландів18
НОВИНИ РИНКУ	Тенденції українському ринку плодово-ягідної продукції 22 Аналітика: світовий ринок ягід 24
ТЕХНОЛОГІЇ	Інноваційна лінія сортування малини від MEGA28
ПАРТНЕРИ	Інтерв'ю з Володимиром Самбірським, ТОВ «ВЕСТ БЕРІ»30 Інтерв'ю з Василем Люклянком, ТОВ «Лакі-2017»31
ЕКСПЕРТИЗА	Законодавчі та сертифікаційні вимоги до виробників плодово-ягідної продукції32 Заморозки і брак вологості: що з ягодами у 2025?.....35 Які дозвільні документи потрібні для підприємств галузі?.....39
ПОДІЇ	Календар подій і заходів Асоціації «Ягідництво України» на II півріччя 2025 року.....42

ШАНОВНІ ДРУЗІ, ПАРТНЕРИ ТА КОЛЕГИ!

З радістю презентуємо вам новий випуск Дайджесту Асоціації «Ягідництво України» (АЯУ), де представлені новини АЯУ, наших членів та партнерів, актуальні тенденції українського і світового ринку ягід.

Зокрема, Асоціація виступила співорганізатором Національного павільйону України на виставці Biofach 2025 (Нюрнберг), репортаж з якої ви знайдете в цьому випуску.

З-поміж інших подій – участь у виставці Fruit Logistica в Берліні, а також бізнес-тур, організований нами для наших членів до найбільших галузевих підприємств Нідерландів.

Окремим блоком презентуємо й аналітику, яка відображає актуальні тенденції на світовому й українському ринку ягід.

Корисною стане і підбірка експертних матеріалів від фахівців в галузі законодавства, юридичних аспектів та технологій в напрямі агрономії, що стосуються виробників плодово-ягідної продукції.

Також продовжуємо вас знайомити із нашими членами та їхньою продукцією: до вашої уваги блиц-інтерв'ю з керівниками компаній «Лакі-2017» та «Вест Бері», а також технологічна новинка – лінія для сортування, зважування та пакування малини від нашого польського партнера, компанії MEGA.

І, насамкінець, наш Календар подій Асоціації: дізнайтеся, які цікаві заходи ми підготували для вас вже на найближчий час!

Більше актуальних новин доступно на нашому сайті:
www.uaberries.com, а також на нашій сторінці у [Facebook](https://www.facebook.com/uaberries). Долучайтеся!

Ірина Кухтіна,
Президентка Асоціації «Ягідництво України»

НАША КОМАНДА

Любов Білобрух

**Виконавча директорка
Асоціації «Ягідництво
України»**

Понад 6-річний досвід у сфері с/г розвитку, експортного просування та підтримки агровиробників (ITC, USAID, ЄБРР, Mercu Corps, ООН Жінки в Україні та ін.); аналітична діяльність.

Координація міжнародних проєктів, навчальних програм, нетворкінгових заходів; аналітичний супровід ягідного сектору.

**Роман
Шмаленко**

**Асистент офісу
та проєктів**

Залучений до логістичної та організаційної підтримки офісу та проєктів;

Участь в аналітичній діяльності та менеджменті проєктів Асоціації.

Ірина Кухтіна

**Президентка Асоціації
«Ягідництво України»**

Консультантка зі стратегічного тратегічного планування та управління витратами підприємства

Авторка «Посібника для експортера ягід із України до країн ЄС».

Понад 20-річний досвід підтримки виробників фруктів і ягід у виході на ринки ЄС; проведення тренінгів з міжнародної торгівлі, стратегічного управління та управління контрактами; фандрейзингу.

Ірина Демидова
**Фахівчиня з зовнішніх
комунікацій**

Понад 7-річний досвід в PR та комунікаціях в напрямі агросектору (профільні асоціації, компанії тваринницької галузі, агрохолдинги);

17-річний досвід у видавничій сфері.

**Наталія
Однопозова**

Фінансова контролерка

15+ років досвіду у фінансовому управлінні, бюджетуванні та контролі витрат в напрямках HoReCa, інвесткомпаніях, сервісному бізнесі.

Має глибоку експертизу у формуванні звітності, управлінському обліку, бюджетуванні.

BIOFACH 2025

Асоціація «Ягідництво України» стала співорганізатором спільного стенду 24 українських виробників органічної продукції

- 670+ презентацій продукції потенційним іноземним партнерам;
- 550+ B2B-зустрічей, які відкрили нові можливості для експорту;
- початок активних перемовин щодо постачання українського соняшнику, пшениці, гороху, проса до Нідерландів, Чехії, Швейцарії та Німеччини.

Такі результати участі **українських компаній з виробництва органічної продукції** на провідній міжнародній виставці органічних продуктів харчування **BIOFACH 2025**, що пройшла з 11 по 14 лютого 2025 року в м. Нюрнберг (Німеччина).

Асоціація «Ягідництво України» стала співорганізатором Національного павільйону України площею **180 м²**: це один із найбільших показників за 12 років участі країни у виставці!

Окрім АЯУ, співорганізаторами стенду стали «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (ЕЕРО, Україна), національний проєкт Diia.Business, під патронатом Міністерства аграрної політики та продовольства України та за підтримки низки міжнародних організацій*

Національний павільйон України відвідало близько **670** міжнародних покупців та дистриб'юторів із **Німеччини, Італії, Іспанії, США, Канади, Бельгії, Чехії, Австрії, Китаю, Румунії, Франції, Великої Британії, Нідерландів, Словаччини, Греції, Марокко**, а також скандинавських й балтійських країн.

Зокрема, українські експоненти презентували таку органічну продукцію як **ягоди, фрукти, молочні продукти, горіхи, мед та продукти бджільництва, шоколад, зернові, бобові, дитяче харчування, лікарські трави, олію, макуху та інші продукти**.

Загалом же цьогоріч виставка об'єднала 2 300 експонентів із 94 країн і залучила понад 35 000 відвідувачів зі 128 країн світу.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Національний павільйон України відіграв роль не лише платформи для стимулювання торгівлі, а й для політичного діалогу на міжнародному рівні.

Так, на відкритті Національного павільйону України були присутні представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужби, Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO), Швейцарської програми просування імпорту (SIPPO), Ukraine-Moldova American Enterprise Fund (UMAEF), а також представники міжнародних проектів підтримки органічного сектору.

Також в межах виставки також відбувся Конгрес BIOFACH 2025, який став майданчиком для обговорення стану та перспектив органічного виробництва в Україні.

В рамках події **офіційна делегація взяла участь у двосторонніх зустрічах** з представниками Європейської комісії, представниками влади Німеччини, Швейцарії, Чехії, Польщі, Франції, керівництвом Нюрнберзького виставкового центру, а також організувала колективну зустріч з українськими експортерами органічної продукції.

Представники **уряду та бізнесу презентували** міжнародній спільноті:

- актуальну інформації про поточну ситуацію в органічному секторі в Україні;
- експортні можливості українських виробників органічної продукції під час війни;
- брали участь у робочих зустрічах та налагодженні довгострокових партнерських відносин з політиками з інших країн, міжнародними організаціями та зацікавленими сторонами в органічній галузі;

- обговорювали ланцюги створення вартості органічної сільськогосподарської продукції для подальшого розвитку органічного сектору в Україні;

- покупцям, потенційно зацікавленим у співпраці з українськими виробниками, було надано інформацію про Каталог українських експортерів органічної продукції, який додатково може містити інформацію про 90 українських експортерів органічної продукції**.

Зокрема, було відзначено, що у 2023 році Україна експортувала близько 198 000 тонн органічної продукції на суму 141 млн доларів США. Це дозволило країні зайняти п'яте місце серед 125 країн за обсягами постачання органічної агропродукції до ЄС. Найбільше було експортовано кукурудзи, сої та соняшникової макухи.

Крім того, на офіційному відкритті **виступила Ірина Кухтіна, президентка Асоціації «Ягідництво України»**, яка підкреслила, що участь у міжнародних виставках допомагає зміцнити бренд України як надійного виробника якісної органічної продукції.

РОЛЬ АСОЦІАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕНДУ

Асоціація «Ягідництво України» була активним співорганізатором українського павільйону. Зокрема, займалася розробкою дизайну та реалізацією стенду, контролюючи всі етапи його будівництва.

ПІДСУМКИ

Національний павільйон України отримав високу оцінку від виробників, сервісних компаній і політиків. Він об'єднав людей зі всіх ланок органічного ринку – від виробників до представників держави й міжнародних проектів.

Захід сприяв не лише налагодженню нових контактів, але й надав безцінні можливості для особистих зустрічей з існуючими клієнтами, зміцненню партнерських відносин та відкриттю нових шляхів для співпраці.

«Попри війну та інші виклики, участь України в Biofach 2025 продемонструвала результат злагодженої роботи бізнесу, партнерів, та урядових ініціатив, - підсумувала президентка Асоціації «Ягідництво України» Ірина Кухтіна. – Ми вдячні

всім, хто нас підтримав і долучився до організації такої важливої події для українського органічного агросектору: це не лише відкриває для наших виробників нові перспективи, а й відіграє важливу роль для глобального світового ринку органічної продукції, на якому Україна щороку зміцнює позиції».

—
* Організацію Національного павільйону підтримали:

- Швейцарія в рамках Швейцарсько-української програми «Торгівля з вищою доданою вартістю з органічного та молочного секторів в Україні» (QFTP), що реалізується Науково-дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві з SAFOSO AG (Швейцарія), та Швейцарської програми сприяння імпорту (SIPPO), що реалізується Swisscontact.
- Українсько-молдовський Американський фонд підприємництва (UMAЕF).
- Німецько-український проект співпраці в органічному сільському господарстві (COA) за фінансової підтримки Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL).

**** Цифрова версія каталогу** українських виробників органічної продукції доступні на цільовій сторінці Єдиного експортного веб-порталу за посиланням: <https://www.export.gov.ua/history-of-success/UkraineatBIOFACH2025>

<https://drive.google.com/file/d/114LG5Ex9h0lbBQwWLPNGgDOS2YR4H0JV/view>

ЕКСПОНЕНТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПАВІЛЬЙОНУ УКРАЇНИ НА BIOFACH 2025

- **Агрофірма «Поле»** (Черкаська обл.) – злакові
<https://agropole.com.ua/>
- **Арніка Органік** (Полтавська обл.) – злакові
<https://arnika.organic/>
- **Бранчо Україна (Brancho)** (Житомирська обл.) – фруктові роли, чіпси, овочеві та фруктові порошки
<https://brancho.ua/>
- **Вест Бєрі** (Львівська обл.) – заморожені ягоди
<https://westberry.com.ua/>
- **VFI Oils for Life Ukraine (Ві Еф Ай Оїлз Фор Юкрейн)** (Миколаївська обл.) – органічна соняшникова олія
<https://vfi.co.at/en/>
- **Галекс-Агро** (Житомирська обл.) – злакові
<https://galeks-agro.com/>
- **Грунвег** (Черкаська обл.) – лущене просо
<https://grunweg.com.ua/>
- **Диво Ягода** (Харківська обл.) – заморожені ягоди
- **Дніпропетровська продовольча компанія «ВАЙЗ» (ТМ «НЯМ-НЯМ»)** (Дніпропетровська обл.) – органічне дитяче харчування
<https://www.dearbabyfood.com/>
- **Дунайський аграрій** (Одеська обл.) – перероблені фрукти; <https://dunagrarian.com/>
- **Завод пластмасових виробів «Супутник» (UkrBioGroup)** (Дніпропетровська обл.) – пшениця, просо, насіння соняшнику; <https://ukrbioland.com/>
- **Катанзаро Євразія (Альта Країна)** (Одеська обл.) – ягоди і джеми; <https://www.altakraina.com/>
- **Колчанов (Meetty)** (Полтавська обл.) – шоколадні батончики; <https://meettychocolate.com/>
- **Лакі-2017 (Vega Land)** (Вінницька обл.) – заморожені ягоди; <http://en.vegaland.com.ua/>
- **Органік Експорт** (Київська обл.) – мед
<https://organicexport.com.ua/en/home-2>
- **Органік Мілк (Organic Milk)** (Житомирська обл.) – молочна продукція; <https://organic-milk.com.ua/>
- **Оріль-Еко** (Дніпропетровська обл.) – продукти сухого заморожування; <https://panfruit.ua/>
- **Поділляагробізнес** (Вінницька обл.) – органічна ягода
<https://podillaagrobuisness.com/about>
- **Стодола** (Миколаївська обл.) – мариновані овочі та закуски; <https://stodola.com.ua/>
- **Торіс** (Волинська обл.) – заморожені ягоди
<https://toris.org.ua/>
- **Укр-Волнат** (Хмельницька обл.) – злакові
<https://www.ukr-walnut.com/>
- **Укролія** (Полтавська обл.) – соняшникова олія
<https://www.ukroliya.com/>
- **Фіто Експорт** (Одеська обл.) – трави
<https://fito-export.com/>
- **Хімекс ЛТД (ProOrganica)** (Київська обл.)
<https://proorganica.com/>

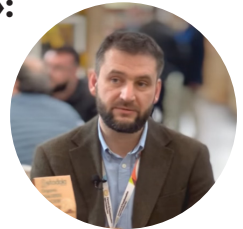
ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ BIOFACH 2025

Олексій Колчанов, Meetty chocolate:

«Ми відчули багато підтримки й уваги з боку наших діючих та потенційних партнерів, і дуже сподіваємося що скоро наша продукція буде на полицях в Німеччині, Англії і навіть Японії».

Ян Островський, «Стодола»:

«За ці дні виставки ми отримали багато позитивних відгуків про наші товари й багато пропозицій про їх дистрибуцію в різних країнах ЕС»

Василь Люклян, «Лакі-2017» (Vega Land):

«Велика кількість партнерів з Франції, Голландії, Бельгії цікавляться нашим продуктом, сподіваємося на гарний результат після цієї виставки»

Компанія «Укролія»:

«За ці чотири дні ми зав'язали нові партнерства з представниками з Європи, Азії та Америки; провели ряд продуктивних B2B-зустрічей з імпортерами й дистриб'юторами з різних країн; обмінялися ідеями та досвідом з лідерами органічного ринку; дізналися про новітні тренди та технології у сфері organic».

FRUIT LOGISTICA 2025

З 5 по 7 лютого 2025 року українські виробники плодово-ягідної продукції відвідали виставку Fruit Logistica 2025 в Берліні.

Колективний стенд, організований Асоціацією «Ягідництво України», об'єднав 8 малих та середніх підприємств та організацій в галузі переробки фруктів та ягід.

В рамках виставки українські компанії мали змогу презентувати свою продукцію міжнародним експортерам, обмінятися досвідом, відвідати низку експертних панелей щодо інноваційних технологічних рішень в галузі.

«Ми раді, що маємо змогу підтримати українських імпортерів, аби презентувати нашу національну про-

дукцію на міжнародній арені. Ми вкотре довели міжнародній спільноті, що український сільськогосподарський бізнес розвивається і має широкі перспективи для розширення можливостей. Ми й надалі організуватимемо подібні заходи, і запрошуємо всіх членів АЯУ долучатися», - відзначила Ірина Кухтіна, Президентка Асоціації «Ягідництво України».

—

Fruit logistica (Берлін) — міжнародна виставка, що охоплює весь спектр ланцюжка: від виробництва свіжих продуктів до кінцевого споживача. Щороку понад 3000 експонентів з більш ніж 100 країн світу, включно з Україною, презентують свої продукти, послуги та технологічні рішення. →

НА КОЛЕКТИВНОМУ СТЕНДІ УКРАЇНУ ПРЕДСТАВЛЯЛИ:

Блу Беррі, ТОВ — це сучасна плантація лохини площею понад 120 га, розташована на Закарпатті, один із найбільших експортерів свіжої лохини з України. Продукція має сертифікації: Global G.A.P., GRASP, SEDEX та стандарт FSSC 22000 у процесі отримання. Обсяги виробництва - понад 1000 тонн. Експорт в країни ЄС та Великобританію під ТМ BlueBerry Club.

<https://www.blueberry.ua/uk>

Волинська ягідка, ТОВ - підприємство, що розташоване на Волині, вирощує та реалізовує екологічно чисту лохину. Наразі 230 га землі, що в обробітку господарства, налічує понад 380 тисяч кущів.

<https://www.volberry.in.ua>

Дунайський аграрій — підприємство з вирощування натуральних овочів, фруктів, зернових та продуктів тваринного походження, що розташоване в Одеській області. Земельний банк - 2 000 га. Якість продукції підтверджено європейською органічною сертифікацією «Органік Стандарт», UA-BIO, COR та BIO SUISSE.

<https://dunagrarian.com/ua/>

Продекспорт, ТОВ – провідний експортер цибулі, картоплі, часника, меду та інших продуктів рослинництва на ринки Африки, Близького Сходу та Азії. Співпрацює з асоціаціями, які видають додаткові сертифікати для Африки та Близького Сходу, такі як сертифікат FERI, сертифікат CNCA та сертифікат HALAL.

<https://www.prodexport.com.ua/>

СЕМ ЕКОПАК, ТОВ (SEM ECOPACK) – це сучасний виробник екологічної упаковки, єдиний в Україні, який пропонує повноцінну екологічну альтернативу майже всім видам пластикової. Пропонує широкий асортимент литої упаковки з пульперкартону для різних категорій продукції: фруктів, овочів, пляшок, яєць, промислових товарів та інших виробів.

<https://semecopack.com/ua/>

Спілка виробників та експортерів лохини, ГС - неприбуткова організація з просування інтересів фермерів на закордонних ринках та допомоги в організації експорту лохини до інших країн.

«Ми вже вдруге беремо участь у цій виставці, після попередньої було укладено декілька зовнішньоекономічних контрактів, за якими виробники у 2024 році відвантажили біля 230 тонн свіжої лохини на європейський ринок. Цьогоріч намагаємось розширити географію постачання української ягоди на ринки Європи за рахунок укладення нових контрактів. Плануємо відвантажити щонайменше 350 тонн свіжої лохини в період з кінця червня до початку вересня!», - відзначили в організації.

<https://ubpe.com.ua/>

Чистий продукт, ТОВ - сучасне насіннєве господарство на Дніпропетровщині, яке спеціалізується на вирощуванні високоякісного садивного матеріалу часнику, що відповідає міжнародним стандартам. Н а сьогодні має в обробітку 50-70 га щорічних насінневих плантацій.

<https://chistiyproduct.com/>

Юлія, СФГ (OrniBerry) – підприємство з промислового вирощування лохини. Ферма розташована на Черкащині і має 100 га земель в обробітку. На сьогоднішній день підприємство успішно зібрало понад 800 т преміальної лохини.

<http://orniberry.com>

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОЦІНКА

У 2025 році виставка охопила:

- **26** павільйонів
- Понад **67 500** відвідувачів з більш ніж **145** країн
- Виступи понад **100** спікерів за темами – охолодження, пакування, сталий розвиток тощо
- 3-денні виступи технологічних стартапів з агротехнологій, цифрових рішень для с/г, post-harvest рішень

За офіційним опитуванням, 90% учасників мали позитивне або дуже хороше враження; 94% відвідувачів залишились задоволені; 95% - рекомендували б виставку колегам, 80 %+ відвідувачів встановили нові бізнес-контакти, а 35 %+ уклали угоди під час виставки .

FRUITNET BERRY CONGRESS 2025

З 13 по 14 березня 2025 року фахівці Асоціації «Ягідництво України» відвідали міжнародний конгрес в напрямі галузі ягідництва - Fruitnet Berry Congress 2025 (Роттердам, Нідерланди).

Міжнародний захід зібрав понад 200 найбільших міжнародних ритейлерів, виробників та постачальників галузі, а також новаторів у сфері біостимуляторів та технологій вирощування з усього світу для обговорення актуальних тенденцій та майбутніх перспектив у сфері м'яких фруктів.

Основні теми та виступи:

- Глобальний огляд ринку ягід
- Нові тенденції та можливості
- Маркетингові стратегії
- Інновації у технологіях

Ключові тези, що звучали під час виступів спікерів:

- Ягідний сектор показує стабільне зростання, перевершуючи інші категорії фруктів. Зростаючий інтерес споживачів до здорового харчування відкриває нові можливості для збільшення споживання ягід.
- Необхідність покращення маркетингових підходів, особливо орієнтованих на молодь, для підвищення обізнаності про користь ягід.
- Впровадження нових сортів та технологій сприяє підвищенню якості продукції та задоволенню зростаючих вимог споживачів.

А у продовженні статті - презентуємо вам детальний огляд основних виступів заходу →

На фото: Любов Білобрух, виконавча директорка Асоціації «Ягідництво України» та Майк Новелс, керуючий директор Fruitnet (UK).

ГЛОБАЛЬНИЙ ОГЛЯД РИНКУ ЯГІД

Спікер: Сінді ван Рейсвік

експерт з свіжих продуктів,
Rabobank Research Food &
Agribusiness (Нідерланди).

Сінді ван Рейсвік представила аналіз світового ринку ягід, відзначивши позитивні тенденції у споживанні: «Споживча впевненість покращується, але споживачі, здається, все ще чутливі до цін час від часу».

Було проілюстровано, що ягоди перевершують загальний сектор свіжих фруктів у більшості європейських країн та США.

Ягоди перевершують загальний сектор свіжих фруктів у більшості європейських країн

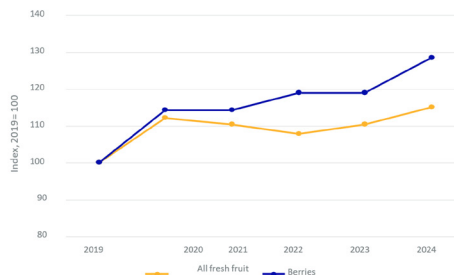
Sources: RaboResearch based on Circana, 2024.

Sources: RaboResearch based on AMI, GfK, 2024.

Rabobank

Розвиток продажів свіжих фруктів проти свіжих ягід у супермаркетах США

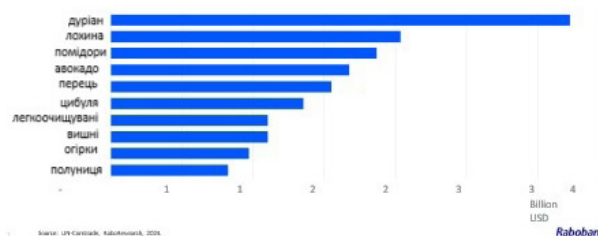
Source: Circana, IFPA, RaboResearch, 2025.

Rabobank

В США, ЄС та Китаї вподобання змінюються, а загальні обсяги продажів фруктів зростають. Серед Топ 10 фруктів та овочів, що демонструють найбільше зростання за останні роки у глобальній торговій вартості, ягоди: лохина на 2-му місці та полуниця на 10-му. А для лохини найближчі роки очікується продовження зростання споживання на світовому ринку.

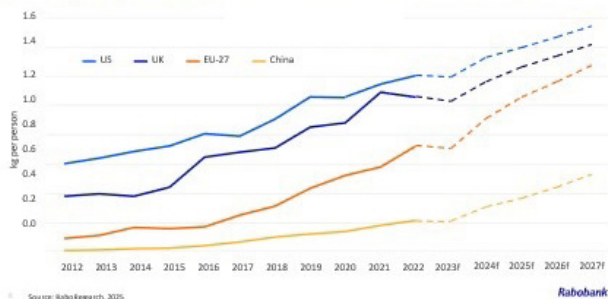
Топ 10 фруктів та овочів, що демонструють найбільше зростання за останні 5 років у глобальній торговій вартості

Source: UN Comtrade, RaboResearch, 2024.

Rabobank

Очікуване зростання споживання лохини

Пані Сінді також звернула увагу на виклики в постачанні та революційні зміни в секторах полуниці та малини, пов'язані із виробництвом (тунелі, відкритий ґрунт) та зі змінами на ринку імпорту. Вона підкреслила необхідність адаптації до змінних умов ринку та впровадження інновацій для підтримки конкурентоспроможності.

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ЯГІД

Під час дискусії обговорювалися поточні тенденції та майбутні можливості на міжнародному ринку ягід.

Спікер:
Дженна Мартін
(Angus Soft Fruits)

Дженна Мартін (Angus Soft Fruits) поділилася досвідом у розширенні ринків збуту та адаптації до змінних споживчих вподобань. Вона підкреслила, що

36% споживачів свідомо змінюють свої звички та обирають здоровіші продукти в кошику, влітку цей показник зростає до 50%.

25% покупців додають у свої кошики «функціональні» продукти.

30% споживачів готові платити на 10% більше за функціональні продукти.

Також вона звернула увагу на те, що споживання фруктів і овочів у Нідерландах зменшується. Молоді люди до 30 років споживають на 25% менше ягід, ніж люди старше 65 років.

УСПІШНІ МАРКЕТИНГОВІ КЕЙСИ

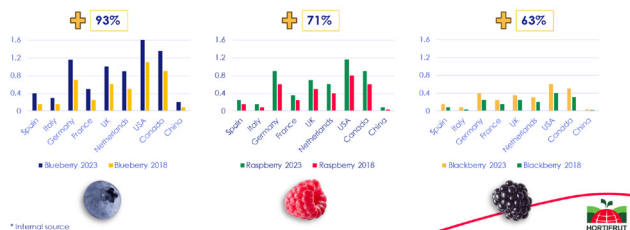
Спікери: **Карлос Бонілла**, директор з глобального розвитку генетичних продуктів, Hortifrut (Іспанія), **Анне Марі Боргдорфф**, GroentenFruit Huis (Нідерланди).

Карлос Бонілла навів статистику зростання споживання по окремих видах та країнах за 2018-2023 роки.
→

BERRY CATEGORY

Споживання на душу населення зростає

2023 vs. 2018

**Спікер:
Карлос Бонілла**

директор з глобального розвитку генетичних продуктів, Hortifrut (Іспанія)

Карлос Бонілла підкреслив, що виробникам і постачальникам слід приділяти особливу увагу:

Якості продукції – Споживачі очікують найкращих смакових характеристик, свіжості, терміну зберігання та екологічності. Компанії, які можуть гарантувати стабільно високий рівень якості, мають конкурентну перевагу.

Диференціації продукту – На ринку, де представлено багато подібних товарів, важливо виділитися. Це можна зробити через:

- Унікальні сорти ягід (наприклад, більш солодкі або стійкі до транспортування).
- Біо- та органічні продукти.
- Нові способи пакування, які продовжують термін зберігання.
- Додаткові властивості, наприклад, «функціональні ягоди» із підвищеним вмістом антиоксидантів.

ТЕХНОЛОГІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

Девід Кат (Neolithics), представив рішення Neolithics, засновані на штучному інтелекті, для покращення якості продукції та зменшення харчових відходів.

Підсумки дослідження Neolithics доводять, що:

- Лише 54% фруктів досягає споживачів, зокрема до 65% втрат у Латинській Америці.
- Низька видимість якості свіжих продуктів призводить до втрат і недовіри споживачів.
- Для вирішення цих проблем необхідне поліпшене відстеження, проактивні заходи, оптимізація логістики. Технології, як можуть бути використанні – це гіперспектральне зображення для раннього виявлення дефектів.

Дункан Робертсон з Dogtooth Technologies (Велика Британія) представив свою візію майбутнього збору врожаю: використання розумних роботів, які можуть виконувати роботу швидше, ефективніше та з меншими затратами, ніж люди.

Одна з головних переваг – автоматична система перевірки. Роботи не просто збирають ягоди, вони одразу аналізують кожен плід за допомогою машинного навчання. Система може визначити зрілість, форму, масу, а також виявити дефекти – наприклад, гнилі або пошкоджені плоди. Завдяки цьому знижується необхідність у додатковій перевірці після збору. →

Мобільний пристрій для швидкого охолодження ягід

Компанія: **BG Door (Нідерланди)** презентувала мобільний пристрій для швидкого охолодження ягід, який дозволяє зменшити час охолодження до 75%, зберігаючи якість продукції. Це рішення сприяє подовженню терміну зберігання та зменшенню втрат продукції.

Основні характеристики Mobile Precool Unit:

- Місткість: підходить для розміщення двох рядів палет, максимально до 12 палет у глибину
- Принцип роботи: оснащений ЕС-вентилятором з таймером для ефективного охолодження
- Управління: тентова система з дистанційним керуванням
- Гнучкість: можливість переміщення за допомогою навантажувача, що забезпечує мобільність у використанні.

БІЗНЕС-ТУР ДО НІДЕРЛАНДІВ

Українські переробники органічної плодово-ягідної продукції відвідали провідні галузеві підприємства та організації в Нідерландах.

З 20 по 23 травня 2025 року відбулася бізнес-місія до Королівства Нідерландів, організована Асоціацією «Ягідництво України», за участі українських експортерів органічної ягідної продукції — малих і середніх підприємств, а також організацій, що підтримують бізнес (BSO).

Метою поїздки стало налагодження партнерських зв'язків з європейськими компаніями, вивчення вимог до експортерів органічної продукції, а також пошук нових можливостей для виходу на ринок ЄС із якісною українською органічною ягідною продукцією.

Упродовж 4 днів учасники обмінювалися досвідом, налагоджували партнерські зв'язки, знайомилися з ключовими міжнародними здобутками галузі. →

День 1 (20 травня): Знайомство з європейськими технологіями та кооперацією

У перший день місії учасники відвідали низку провідних міжнародних компаній та організацій в галузі вирощування та дистрибуції плодово-ягідної продукції, зокрема:

Origin & Amsterdam — компанія, що спеціалізується на дистрибуції заморожених ягід. Учасники з України презентували власну продукцію, а також глибше ознайомилися з експортними вимогами до неї: щодо наявності сертифікацій BRC, FSSC 22000 або ISO 22000, дотримання стандартів харчової безпеки та повна простежуваності продукції.

BioNext — нідерландська галузева організація, що об'єднує фермерів, переробників, трейдерів і спеціалізовані магазини. Її діяльність спрямована на сталий розвиток органічного сільського господарства. Під час зустрічі учасники обговорили:

- законодавство ЄС у сфері органічного виробництва;
- правила функціонування органічного ринку;
- важливість кооперації для виходу на зовнішні ринки;
- перспективи українсько-нідерландської співпраці.

FreshForward — компанія, що займається селекцією та комерціалізацією нових сортів полуниці й яблук.

В ході відвідин гості знайомилися з технологіями тепличного вирощування суниці та безпосередньо в полях, дізналися про процеси виведення та відбору сортів, а також про вимоги до якості ягідної продукції.

День 2 (21 травня): Виставка PLMA 2025

Делегація відвідала міжнародну виставку **PLMA 2025** в Амстердамі — одну з наймасштабніших у сфері private label.

Учасники у статусі відвідувачів мали змогу:

- ознайомитися з європейськими трендами в упаковці та маркуванні органіки;
- відвідати стенди компаній, що працюють з органічною продукцією;

Та, головне, познайомитися з реальними потенційними покупцями, презентувавши їм власну продукцію, та обговоривши формати подальшої співпраці.

→

День 3 (22 травня): Переробка, інгредієнти та глобальні закупівлі

Українські переробники продовжили знайомство з ключовими європейським представниками галузі, й відвідали такі компанії як:

- **BidFood** — один із найбільших [дистриб'юторів](#) продуктів харчування в Нідерландах;
- **Helsu Foods** — [виробник](#) натуральних інгредієнтів;
- **Tradin Organic** — [глобальний гравець](#) на ринку органічних інгредієнтів.
- Усі 10 компаній – члени Асоціації «Ягідництво України» – презентували свої продукти, експортний потенціал і наявні сертифікації.
- У результаті досягнуто попередні домовленості щодо постачання заморожених і перероблених органічних ягід до ЄС.

День 4 (23 травня): Глибока переробка та вимоги рітейлу

Візит до [групи компаній Netra Agro SVZ](#) та **Döhler**, що спеціалізуються на глибокій переробці ягід (концентрати, пюре, інгредієнти для харчової промисловості), виявився не менш плідним. Учасники ознайомилися з вимогами до сировини, процесами контролю якості та можливостями кооперації.

А завершальним став візит до [супермаркету Albert Heijn](#) у Роттердамі - лідера ринку рітейлу. Українські підприємці засвоїли ключові аспекти щодо:

- викладки органічної продукції на полицях;
- вимог до упаковки, сертифікації та маркування;
- підходів до позиціонування private label-брендів;
- очікування європейського споживача щодо якості та стабільності постачань.

→

ПІДСУМКИ МІСІЇ

- Бізнес-місія до Нідерландів стала важливою платформою для зміцнення експортного потенціалу українського органічного ягідного сектору. Під час чотириденної програми учасники:
- ознайомилися з реальними вимогами європейських партнерів;
- встановили прямі ділові контакти з переробниками, дистриб'юторами та ритейлерами;
- презентували власну продукцію та досягли домовленостей про подальшу співпрацю;
- вивчили найкращі європейські практики у селекції, переробці, логістиці та продажах органічної продукції.

«Малим та середнім фермерам в Україні важко вижити самотужки, тим паче, в умовах війни. Саме тому ми, як Асоціація, що об'єднує переробників плодово-овочевої продукції, прагнемо підтримати цей один із найважливіших, але й найуразливіших секторів економіки. Ми активно співпрацюємо з міжнародними партнерами, доносимо до них важливість підтримки

наших фермерів. Врешті-решт, всі добре усвідомлюють, що саме від аграріїв залежить продуктова безпека не лише України, але й світу. І ми вдячні партнерам, що вони активно долучаються, і в нас з'являється можливість організовувати подібні заходи», - **Ірина Кухтіна, очільниця Асоціації «Ягідництво України».**

Бізнес-тур організований Асоціацією «Ягідництво України», державною установою «Офіс з розвитку підприємництва та експорту», громадською спілкою «Органічна ініціатива» за підтримки Швейцарії в межах трьох програм:

- Швейцарської програми сприяння імпорту (SIPPO), що впроваджується Швейцарською фундацією технічного співробітництва з розвитку «Свізконтакт»
- Глобальної Програми Якості та Стандартів (Фаза2), що імплементується ЮНІДО (спеціалізованою агенцією ООН).
- Швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України» (QFTP), що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві з SAFOSO AG (Швейцарія).

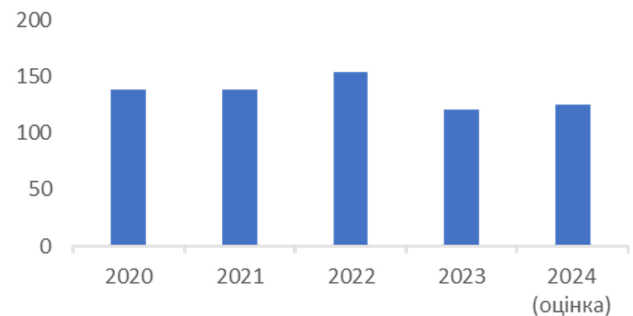
СТАН РИНКУ ЯГІД В УКРАЇНІ НА 2024 РІК: АНАЛІТИКА

У 2024 році внутрішній ринок ягід в Україні демонструє ознаки стабілізації після кількох років турбулентності, пов'язаної з воєнними діями та змінами в логістиці й споживчій поведінці, відзначають аналітики Асоціації «Ягідництво України». Загальний обсяг виробництва ягід за цей період залишався відносно стабільним, з коливанням у межах $\pm 10\%$.

ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА ЯГІД В УКРАЇНІ (2020–2023):

- 2020 рік: приблизно 139 тис. тонн.
- 2021 рік: 139 тис. тонн, включаючи 62 тис. т суниць і полуниць, 36 тис. т малини й ожини.
- 2022 рік: 154,6 тис. тонн.
- 2023 рік: близько 121 тис. тонн, включаючи 53 тис. т суниць і полуниць, 34 тис. т малини й ожини, 23 тис. т смородини. →

Загальне виробництво ягід в Україні, тис. тонн

Площа під ягідними культурами у відкритому ґрунті поступово зменшується у невеликих господарствах через трудомісткість виробництва та складнощі зі збутом. Водночас зростає кількість інтенсивних плантацій, що працюють на замовлення або під контракт. За останні 5 років спостерігається чітка тенденція до розширення переробного сегменту, зокрема в частині заморожування та шокової обробки ягід.

Внутрішнє споживання свіжої продукції залишається обмеженим платоспроможністю населення, натомість збільшується попит на перероблену продукцію — пюре, джеми, заморожені ягоди. Це створює передумови для розвитку партнерства між виробниками та переробними підприємствами.

2024 рік також ознаменувався зростанням попиту на органічну продукцію всередині країни, що супроводжується зростанням кількості сертифікованих виробників. Проте частка органіки у внутрішньому продажі залишається незначною, що свідчить про потребу в додатковій популяризації таких продуктів серед споживачів.

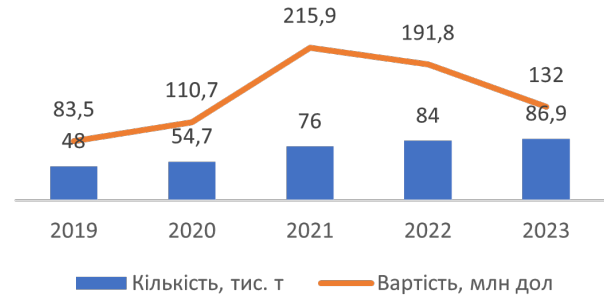
Таким чином, внутрішній ринок ягід в Україні поступово трансформується від стихійного до більш контрактного і технологічного, що, за належної підтримки, може стати підґрунтям для довготривалого розвитку галузі.

ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ

Україна впевнено розширює свою присутність на ринку Європейського Союзу, поступово зміцнюючи позиції у світовому виробництві ягід. Експорт українських ягід стабільно зростає, демонструючи позитивну динаміку за останні роки.

За підсумками 2023 року експорт заморожених фруктів, де основне місце займають ягоди, сягнув 87 тис. т. При цьому виручка від їх реалізації на закордонних ринках склала 132 млн дол.

Динаміка експорту Україною заморожених ягід та інших плодів

У 2024 році Україна встановила нові рекорди з експорту деяких видів агропродукції. Зокрема, обсяги експорту заморожених ягід і фруктів зросли на 20% порівняно з 2023 роком і склали 104 тис. тонн. Ключовими ринками збуту залишаються країни Європейського Союзу, зокрема Польща, Німеччина та Італія.

Частка України у світовому експорті свіжих ягід залишається незначною, проте демонструє тенденцію до зростання. Експорт свіжих ягід на світовий ринок зріс. У 2023 році було експортовано близько 5 тис. тонн на суму майже \$18 млн. До країн Європейського Союзу Україна експортувала 3,5 тис. тонн свіжих ягід, що становить приблизно 0,8% від загального обсягу імпорту ЄС. Серед основних напрямків експорту свіжих ягід виділяються Польща, Нідерланди та Німеччина.

ЯКІ ТЕНДЕНЦІЇ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ЯГІД?

ДИНАМІКА ТА ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОГО РИНКУ

Світовий ринок ягід демонструє стабільне зростання як у натуральному, так і в грошовому виразі. У 2024 році обсяг ринку оцінювався в \$25,32 млрд, з прогнозом зростання до \$26,21 млрд у 2025 році.

Топ-5 країн-виробників залишаються не змінними. Ними стали Китай, США, Мексика, Перу та Чилі.

В Північній Америці: США та Мексика демонструють стабільне зростання виробництва ягід, зокрема лохини та полуниці, завдяки інвестиціям у технології та зростаючому попиту на здорові продукти харчування.

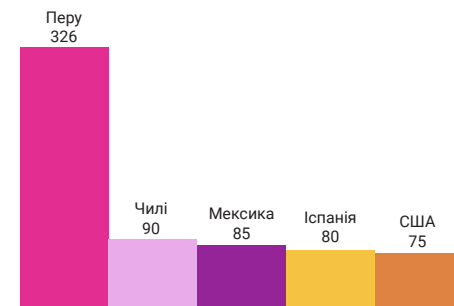
В Південній Америці - Перу залишається лідером у виробництві та експорті лохини, показуючи найвищі темпи зростання завдяки розширенню площ під ягодами та відкриттю нових ринків збуту.

В Європі: Польща та Іспанія залишаються основними виробниками ягід, з помірним зростанням виробництва. Італія показала значне зростання, тоді як Угорщина та Нідерланди зазнали зниження виробництва.

Азії: Китай зберігає позицію найбільшого виробника ягід у світі, зокрема полуниці, завдяки великому внутрішньому попиту та різноманітним методам вирощування.

А в Африці - Зімбабве демонструє стрімке зростання експорту ягід, особливо лохини, завдяки інвестиціям у інфраструктуру та задоволенню глобального попиту.
→

Топ-5 експортерів ягід, тис. тонн

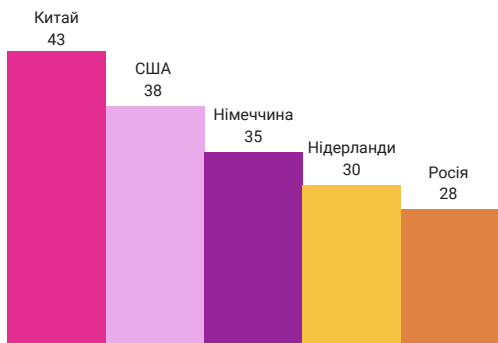
Структура головних імпортерів у світі змінилася не радикально за останні роки, однак спостерігаються цікаві зрушення. Китай стрімко нарощує імпорт, особливо свіжої лохини. Якщо у 2020 році його частка була відносно скромною, то вже у 2024 році Китай став одним із найбільших імпортерів свіжої ягоди, показавши приріст обсягів на понад 44%.

США утримують лідерство за обсягами імпорту, проте темпи зростання уповільнились через розвиток власного виробництва (особливо у Каліфорнії та Флориді).

Європейський Союз (зокрема Нідерланди, Німеччина, Велика Британія) продовжує залишатися стабільним імпортером, але посилилася тенденція до диверсифікації постачальників — більшу увагу приділяють країнам Африки (Марокко, Зімбабве) та Південної Америки (Перу, Чилі).

ОАЕ та країни Перської затоки активно нарощують імпорт замороженої та свіжої ягоди, орієнтуючись на преміум-сегмент споживання.

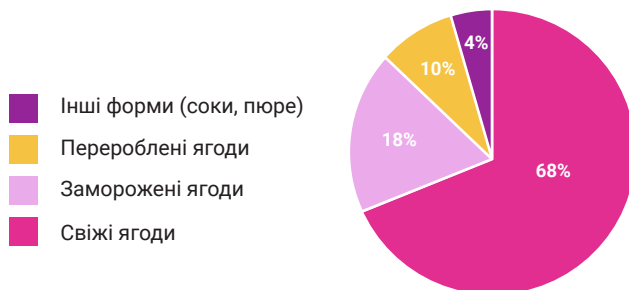
Топ-5 імпортерів ягід, тис. тонн

СТРУКТУРА СВІТОВОГО РИНКУ

У структурі світового ринку ягід переважають свіжі ягоди. Їх частка у 2024 році склала приблизно 63% у натуральному виразі. Заморожені ягоди займають близько 21% за обсягом, що свідчить про їхню важливу, але допоміжну роль, переважно у секторах HoReCa та переробки. Перероблені ягоди (пюре, концентрати, соки) становлять близько 11% ринку за обсягом, утримуючи стабільну нішу переважно для промислового використання.

Форми обробки ягід у структурі ринкової вартості, %

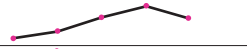
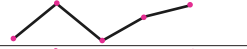
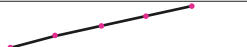
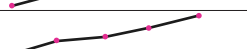

Останні роки структура виробництва ягід у світі залишається відносно стабільною, проте спостерігається поступове зростання обсягів окремих видів продукції. Найбільший приріст зафіксовано у виробництві лохини, яка завдяки стабільному попиту на здорові продукти харчування демонструє щорічне зростання на понад 1%. Також позитивну динаміку показують ожина та журавлина, обсяги виробництва яких за період 2020–2024 років зросли в середньому на 2–2,7% щороку. →

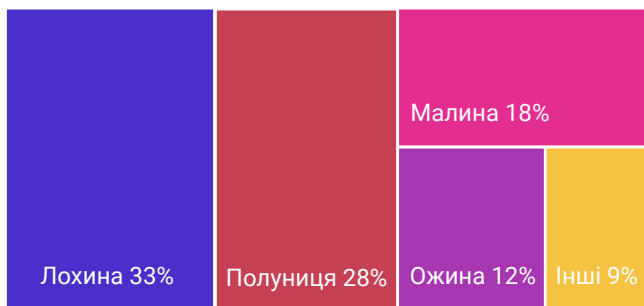
Полуниця залишається безумовним лідером за абсолютними обсягами виробництва, хоча темпи її приросту є помірними — близько 2% на рік.

Малина і смородина демонструють більш стримане зростання, що пов'язано як із кліматичними факторами, так і зі специфікою попиту на цих ринках.

Динаміка світового виробництва

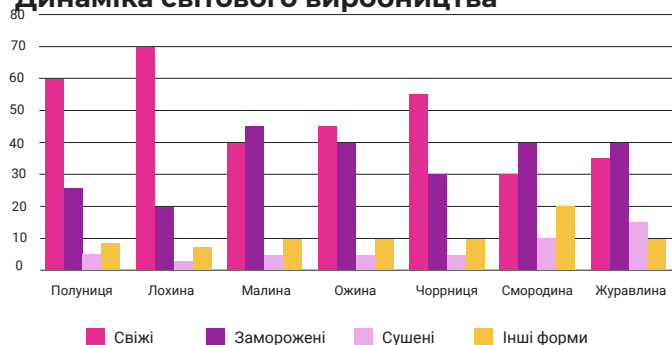
Вид ягоди	2020 - 2024	CAGR (2020-2024)
Полуниця		+2.1%
Малина		+0.8%
Лохина		+1.1%
Ожина		+2.7%
Журавлина		+1.4%
Смородина та агрус		+0.8%

Структура ринку за видами ягід у 2024 році

За формами переробки розподіл для певного виду ягоди може коливатися залежно від країни, сезону та ринкових умов. На поточний час орієнтовні частки по видах продукції наступні:

Динаміка світового виробництва

За оцінками галузевих аналітиків, найбільш перспективними напрямками переробки у 2025 році є:

- **Полуниця** — свіжий продаж та заморожування для задоволення попиту у HoReCa та ритейлі.
- **Лохина** — преміальна свіжа продукція, що користується стабільним попитом в ЄС та Азії.
- **Малина та ожина** — заморожена продукція як основний формат для експорту та використання в переробній промисловості (десерти, випічка).
- **Чорниця** — і свіжа і заморожена продукція для здорового харчування.
- **Смородина** — виробництво концентратів і пюре для соків та суперфуд-продуктів.
- **Журавлина** — сушена і заморожена продукція для снеків, мюслі і салатів, особливо популярних у Північній Америці та Європі. →

ТЕНДЕНЦІЇ У ВИРОЩУВАННІ ТА КУЛЬТИВАЦІЇ

Останніми роками світове ягідництво демонструє не лише зростання обсягів виробництва, а й глибоку трансформацію під впливом кліматичних змін, технологічних інновацій та нових вимог ринку.

Кліматичні виклики, такі як посухи, сильні дощі, весняні заморозки, змусили виробників адаптувати свої підходи. Серед найпоширеніших практик стали використання захисних сіток, мульчування та запровадження крапельного зрошення. Все більше господарств переходять на нові, більш стійкі сорти ягід, які краще витримують коливання температур і нестачу вологи.

Особливо стрімко розвивається тунельне вирощування ягід, яке дозволяє підвищити врожайність на 20–30% та продовжити сезон збору на 4–6 тижнів. Великобританія, Польща, Іспанія та Україна активно впроваджують цю технологію, що дає змогу не тільки зберігати врожай від погодних ризиків, а й поліпшувати якість продукції.

Водночас в умовах дефіциту землі та води набувають популярності контейнерні плантації та вертикальні ферми. Ці підходи дозволяють економити до 40% площі і до 50% водних ресурсів, а їх активне застосування спостерігається у США, Канаді та Нідерландах.

Революційні зміни відбуваються і у сфері збору врожаю. Роботизовані системи збору ягід, які здатні збирати до 10 кг ягід на годину, тестуються в Іспанії, США та Японії.

Це дозволяє зменшити витрати на збір урожаю на 20–30% і мінімізувати залежність від сезонних працівників. Також активно впроваджуються мобільні платформи для збору ягід у тунельних господарствах Великобританії та Німеччини, що підвищує продуктивність і зменшує навантаження на персонал.

На етапі культивування впроваджується розумне зрошення, що базується на даних із сенсорів вологості, та прецизійне фермерство, яке використовує дрони і супутниковий моніторинг для оптимізації внесення добрив і засобів захисту рослин. Такі інновації дозволяють підвищити врожайність на 10–15% навіть у складних умовах.

Розвиток ягідництва відбувається з урахуванням специфіки кліматичних зон. У помірних широтах домінує тунельне вирощування та крапельне зрошення, у субтропіках активно використовують контейнерне виробництво та захисні сітки, у тропічних регіонах впроваджують сезонне мульчування, тоді як у посушливих районах розвиваються вертикальні ферми з інтенсивним зрошенням.

ВИСНОВОК

Адаптація виробників до нових умов і потреб ринку, а також активне впровадження smart-технологій, відкриває широкі можливості для розширення географії експорту та зміцнення позицій на глобальному ринку ягід. У найближчі роки саме гнучкість, інноваційність і орієнтація на сталий розвиток стануть ключовими факторами успіху для виробників ягідної продукції.

ІННОВАЦІЙНА ЛІНІЯ СОРТУВАННЯ ТА ПАКУВАННЯ МАЛИНИ: ТОЧНІСТЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ЯКІСТЬ

Сучасна переробка малини вимагає точних, безпечних і ефективних рішень. Відповіддю на ці потреби є лінія для сортування, зважування та пакування малини, призначена для роботи за тунелем IQF, яку пропонує ринку компанія MEGA (Польща), що є членом Асоціації «Ягідництво України».

Інноваційна технологія дає можливість комплексної переробки фруктів зі збереженням їх якості та максимального використання сировини.

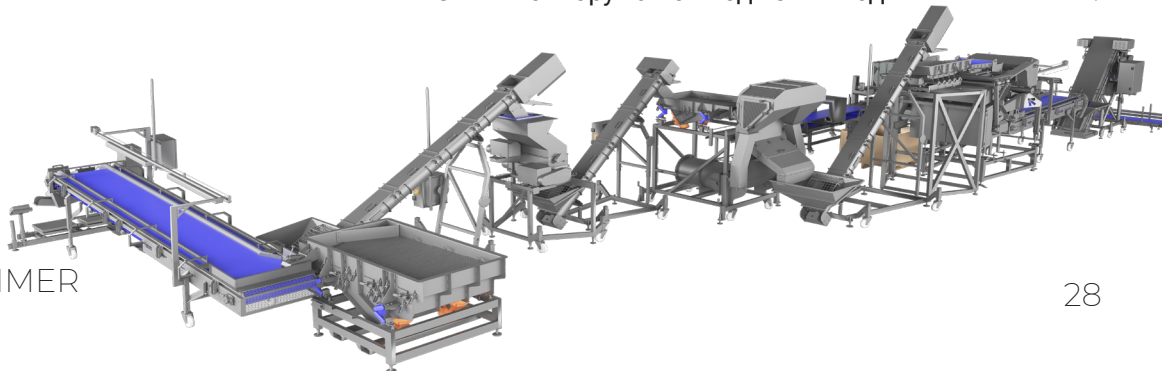
Які ж ключові переваги даної лінійки?

ПРОСІЮВАННЯ ТА РОЗДІЛЕННЯ ФРАКЦІЙ

Процес запускається вібраційний просіювачем, який діє як калібратор. Він поділяє плоди на 2 основні фракції:

- Малина екстра – повноцінні плоди
- Малиновий «грис» – пошкоджені, перезрілі, зім'яті

Малина екстра надходить на інспекційний транспортер, де можливий додатковий ручний або автоматичний відбір, а потім на секцію пакування. Є можливість встановлення оптичного сортувальника, який підвищує ефективність відбору шляхом виявлення домішок, зміни кольору та пошкоджень плодів. →

ПОДРІБНЮВАЧ – КОНТРОЛЬОВАНЕ ПОДРІБНЕННЯ

Фрукти, які не належать до класу преміум, переробляються в подрібнювачі. На першому етапі вони подрібнюються пальцевим подрібнювачем, потім поміщаються на робочі вали, де створюється однорідна фракція малинової крупи, яка використовується, наприклад, для мусів, концентратів, джемів або заморожених продуктів.

ЕФЕКТИВНЕ ВИДАЛЕННЯ ЗАБРУДНЕНЬ

Інтегрований повітряний сепаратор видаляє легкі елементи, такі як стеблинки або маленькі листочки. Крім того, система видалення пилу, що складається з двох труб, усуває пил, що утворюється під час процесу. Це забезпечує чистоту лінії, а персонал працює безпечно та комфортно.

ПРОДУКТИВНІСТЬ, АДАПТОВАНА ДО КЛІЄНТА

Лінія є повністю модульною та масштабованою – адаптуємо її до ефективності тунелю IQF та потреб підприємства. Вона може бути оснащена системами зважування, пакування та звітності про виробництво. Весь пристрій виготовлено з безпечних для харчових продуктів матеріалів, які легко миються.

БЕЗПЕЧНО ДЛЯ МАЛИНИ – НАДІЙНО ДЛЯ ПЕРЕРОБНИКА

Конструкція мінімізує пошкодження фруктів – транспортування відбувається м'яко, без різких змін рівня та ривків. Це дозволяє підтримувати високу якість кінцевого продукту та відповідати очікуванням внутрішнього та експортного ринків.

Таким чином, ця технологічна лінія є сучасним інструментом для виробників малини

- підвищує ефективність роботи,
- зменшує втрати сировини
- та забезпечує повний контроль якості.

Завдяки своїй гнучкості, точності роботи та можливості розширення обладнання чудово працює на будь-якому сучасному переробному підприємстві.

Більше інформації про компанію – на сайті: <https://megabelzyce.pl/en/>

Володимир Самбірський

директор ТОВ «ВЕСТ БЕРІ»

«ЯКІСНА ЗАМОРОЖЕНА ЯГОДА – СВІТОВИЙ ТРЕНД»

Компанія ТОВ «ВЕСТ БЕРІ» з Львівщини, яка є членом АЯУ, заснована у 2016 році. За цей час зросла до рівня одного з лідерів-експортерів заморожених ягід в Україні.

Команда West Berry – це професіонали різного фаху, що розробили власну та унікальну концепцію заготівлі, переробки (замороження) та транспортування ягід.

Компанія постачає готову продукцію майже у всі країни Європи.

Директор компанії дав нам бліц-інтерв'ю про поточну ситуацію в компанії і на ринку.

— З якими головними викликами стикаєтесь зараз?

Ми, українські переробники, сьогодні з великими зусиллями освоюємо нові ринки збуту ягоди. На жаль, ситуація на польських кордонах не сприяє ефективній роботі. Не зважаючи на труднощі, ТОВ «ВЕСТ БЕРІ» намагається доставляти заморожену ягоду європейським споживачам.

— Вже маєте результати?

Так, відправляємо партії якісного продукту у Польщу, Німеччину, Нідерланди, Францію, Італію, Румунію, Болгарію та Балтійські країни, але, на жаль, оминаючи україно-польський кордон. Загалом у 2024 р. Україна продемонструвала вражаючі результати в експорті заморожених ягід, встановивши новий національний рекорд.

Загальний обсяг експорту заморожених ягід та фруктів склав 104 000 т. Основною експортною культурою залишається малина – понад 65 000 т, що зробило Україну світовим лідером за чистим експортом цієї ягоди.

— А як щодо ринків Азії, Африки?

Ми вивчаємо і розглядаємо перспективи виходу на ринки Азії та Африки: вбачаємо значний потенціал для українських ягід, особливо чорниці, малини на цих ринках.

— Логістика власна, чи працюєте з партнерами?

Компанія ТОВ «ВЕСТ БЕРІ» має власний транспорт (сім вантажівок EURO-6 з напівприцепом типу рефрижератор), якими доставляє нашу заморожену ягоду клієнтам. Але, звичайно, власного транспорту не вистачає, тому ми використовуємо автотранспорт наших партнерів. Також користуємося послугами логістичних компаній.

— А як щодо законодавчих змін?

Фахівці нашої компанії уважно стежать за всіма законодавчими змінами, що стосуються експорту аграрної продукції, зокрема заморожених ягід в українському та європейському законодавствах. Будь-які зміни – це водночас і виклики, і можливості. Ми готові миттєво реагувати, коригувати бізнес-процеси, документацію та логістику, щоб забезпечити стабільність поставок нашої продукції клієнтам.

— Дякуємо за розмову!

Василь ЛЮКЛЯН
директор ТОВ «Лакі-2017»

«НАША ПЕРЕВАГА ПЕРЕД ПОЛЬСЬКОЮ ЯГОДОЮ – ЯКІСТЬ І ЦІНА»

Підприємство ТОВ «Лакі-2017», продукція якого представлена ТМ VEGA LAND, засноване в 2017 р. у Вінницькій обл. і спеціалізується на заморожуванні та зберіганні ягід, фруктів та овочів. Продукція відзначається екологічністю, оскільки у виробництві мінімізовано застосування засобів захисту рослин, синтетичних мінеральних добрив, а також безпечністю – має сертифікати HACCP, відповідає принципам GAP, GMP.

Представники ТОВ «Лакі-2017», які є членами АЯУ, разом із делегацією українських виробників за організації АЯУ в рамках бізнес-туру відвідали міжнародну виставку PLMA's World of Private Label International Trade Show, що пройшла в Амстердамі з 20 по 21 травня. Про враження говоримо з директором «Лакі-2017» Василем Люклянком.

– Які основні висновки ви зробили після участі у PLMA's World of Private Label?

В усьому світі посилюється тенденція до застосування інноваційного обладнання з акцентом на енергозберігаючі процеси. Крім того, ключовим аспектом залишається й зосередження на якості та прагнення до екологічності. Це саме то, що розвиває і наша компанія у своєму виробництві. Ми пересвідчилися, що ми в тренді і наша продукція конкурентна і перспективна.

– Як змінюється ринок заморожених ягід у Європі?

Споживачі дедалі більше цінують натуральність. Тому органічні сертифікати, які має наша компанія, – це не просто вимога, а ключ до довіри покупців. Також змінюються логістичні ланцюги, адже виробники хочуть отри-

мувати продукцію швидко, без втрат у якості.

– Чи зростає конкуренція між українськими та європейськими виробниками?

Так, зростає, особливо з Польщею, яка має доступне кредитування та держпідтримку. Але наша перевага в порівнянні з польською ягодою – це якість та ціна. Європейці починають розуміти, що українські ягоди – це не просто альтернатива, а продукт із власним характером.

– Які інвестиції зараз ключові у вашому бізнесі?

Найважливіші – технологічні. Ми постійно вдосконалюємо обладнання, щоб забезпечити стабільну якість та зменшити енергоспоживання. Автоматизація теж має значення, адже це підвищує ефективність виробництва.

– Що найважче у ягідному бізнесі?

Керувати сезонністю. Влітку треба швидко приймати, переробляти та зберігати великі обсяги продукції, а взимку шукати нові ринки збуту. Крім того, є погодні ризики та класична нестабільність ринку.

– Яким бачите майбутнє «Лакі-2017»?

Ми плануємо розширення експорту, розвиток бренду Vega Land та вдосконалення технологій. Головна мета – зробити українську ягоду символом якості та довіри на світовому ринку.

– Якщо б ваш бізнес мав слоган, яким би він був?

«Збережемо смак природи для майбутніх поколінь!».

– Дякуємо за розмову!

Тетяна Дубова

Експертка з харчової безпеки
ТОВ Клуб Сиру/ПрАТ «Дубномолоко»

СЕРТИФІКАЦІЯ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ЯКИХ ВИМОГ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ВИРОБНИК ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Українське ягідництво активно входить до світових ланцюгів постачання, де конкурентною перевагою стає саме безпечність продукції. Відповідність законодавчим нормам, сертифікація за міжнародними стандартами та впровадження принципів сталого розвитку — основа довіри споживачів і успішного експорту на нові ринки.

Що ж важливо знати виробникові відносно Законодавчих вимог як України, так і міжнародних?

Розповідає експертка з харчової безпеки, сертифікована аудиторка Тетяна Дубова.

1. Реєстрація виробничих потужностей

Обов'язкова реєстрація усіх об'єктів, де здійснюється зберігання, охолодження, сортування, фасування або інша діяльність з харчовими продуктами:

- Закон України № 771/1997, ст. 23: виробничі потужності мають бути зареєстровані в Держпродспоживслужбі до початку діяльності.

Не потребує реєстрації лише первинне виробництво (напр., вирощування ягід без подальшої обробки).

Наявність реєстрації — обов'язкова для сертифікації, укладання контрактів та перевірки держорганами.

2. Впровадження НАССР — системи управління безпечністю

Для підприємств, що здійснюють обробку, охолодження, фасування, зберігання ягід, НАССР є обов'язковим:

- Наказ Мінагрополітики № 590 від 01.10.2012 — затверджує гігієнічні вимоги та етапи впровадження НАССР.
 - Закон № 771/1997, ст. 20 — вимагає впровадження процедури на основі принципів НАССР.
 - Відповідно до Регламенту (ЄС) № 852/2004 «Про гігієну харчових продуктів», оператори ринку харчових продуктів повинні застосовувати систему НАССР.
 - Регламент (ЄС) № 178/2002 «Основні положення законодавства про харчові продукти» встановлює загальні принципи безпечності та простежуваності продукції.
 - Регламент (ЄС) № 1169/2011 щодо надання інформації про харчові продукти (маркування) вимагає точності і прозорості, що пов'язано з якісним управлінням безпекою.
- Навіть малі підприємства зобов'язані мати базову систему НАССР - документовану й дієву. →

3. Простежуваність продукції «від поля до столу»

Здатність ідентифікувати джерело продукції, партію, постачальника, переміщення — критична вимога:

- Закон № 771/1997, ст. 37 — кожен оператор має забезпечити можливість відстежити продукт у ланцюзі постачання.
- Регламент ЄС № 178/2002, стаття 18 — міжнародна вимога для експорту. FSMA 204 (США) — з 2026 року вимагає цифрової простежуваності для свіжих та заморожених ягід.
- Упорядкований облік партій, постачальників, обробки та відвантаження — обов'язковий навіть у крафтовому виробництві.

4. Пакування продукції та маркування

Пакування ягідної продукції має відповідати вимогам законодавства про маркування:

Закон № 771/1997, ст. 39 — обов'язкове зазначення на упаковці:

- назва продукту;
- назва виробника;
- дата виготовлення і термін придатності;
- умови зберігання;
- інформація про алергени (за потреби);
- країна походження (особливо для експорту).

Міжнародні вимоги:

- Регламент ЄС № 1169/2011 про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів — встановлює стандарти маркування, включно з алергенами та інформацією про харчову цінність.

• Кодекс Аліментаріус (Codex Alimentarius) — міжнародні рекомендації ВООЗ і ФАО щодо безпечного і прозорого маркування харчових продуктів.

• Регламент (ЄС) № 178/2002 — основні принципи безпечності харчових продуктів і простежуваності.

Правильне маркування та відповідне пакування — це не лише юридична вимога, а й важливий чинник довіри споживачів і експортерів.

МІЖНАРОДНА СЕРТИФІКАЦІЯ

• **GLOBALG.A.P.** — міжнародний стандарт належної сільськогосподарської практики, що підтверджує відповідальне ведення агровиробництва. Визнаний GFSI (Глобальною ініціативою з безпечності харчових продуктів), є ключовим для експорту до ЄС та інших розвинених ринків.

• **BRCS, IFS, FSSC 22000** — провідні стандарти для виробників, що займаються обробкою, фасуванням і заморожуванням ягід. Вони гарантують системний контроль ризиків і високий рівень безпеки продукції.

• **Органічна сертифікація (EU Reg. 2018/848)** — обов'язкова умова для експорту в преміум-сегмент. Підтверджує вирощування без ГМО, синтетичних пестицидів і добрив, із суворим контролем обробки, пакування та маркування.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

1. Впровадження ESG-принципів:

ESG (Environmental, Social, Governance) — міжнародна концепція сталого розвитку, що охоплює:

- екологічну відповідальність — ощадне використання ресурсів, зменшення впливу на довкілля;
- соціальну відповідальність — права працівників, гідні умови праці, інклюзивність; →

- етичне управління — прозорість бізнесу, боротьба з корупцією, дотримання правових норм.

Інтеграція ESG підвищує довіру з боку імпортерів, інвесторів та споживачів, а також забезпечує стійкість бізнесу на міжнародних ринках.

2. Соціальні стандарти (GRASP, ISO 14001, SAI Platform) — дотримання гігієни праці, соціальних прав та екологічних норм — основа партнерства з міжнародними торговельними мережами та участі в тендерах.

3. Обмеження використання хімічних засобів — поступова відмова від синтетичних пестицидів і добрив на користь біологічного захисту дозволяє зберігати екосистеми, здоров'я працівників і споживачів.

4. Раціональне використання водних ресурсів — ефективні системи зрошення (краплинне зрошення, збір дощової води) зменшують втрати води й екологічний тиск.

5. Утилізація відходів і зниження викидів CO₂ — правильна переробка відходів, енергоощадні технології, оптимізація транспорту — важливі кроки до зменшення негативного впливу на довкілля.

МАЙБУТНІ ВИКЛИКИ ТА ТРЕНДИ ДЛЯ ЯГІДНИКІВ (2026+)

• FSMA 204 (США)

1. **Нові вимоги до цифрової простежуваності**, що набирають чинності з 20 липня 2026 року.

Основні компоненти:

- **KDE** — ключові дані про продукцію (дата збору, постачальник, партія тощо);

- **СТЕ** — фіксація критичних подій (виращування, зберігання, транспортування).

Дані мають бути доступні в електронному вигляді за запитом FDA протягом 24 годин.

Свіжі та заморожені ягоди внесені до переліку продукції, що підпадає під ці правила.

2. Попит на екологічну упаковку

Заміна традиційного пластику біорозкладними або багаторазовими матеріалами — тренд, що трансформує підходи до пакування.

3. Жорсткіші вимоги до соціальних стандартів

Зокрема щодо сезонних працівників: забезпечення житла, охорони праці, медичного страхування, дотримання прав.

Зростання пропозиції на ринку підштовхнуло українських виробників інвестувати в унікальні властивості продукту, розширювати асортимент і працювати над брендом.

ВИСНОВКИ

Українське ягідництво активно інтегрується у глобальні ринки, і попереду — етап якісного та безпечного зростання. Подальший успіх залежатиме не лише від високої якості та безпечності продукції, а й від здатності виробників впроваджувати міжнародні стандарти, дотримуватися принципів сталого розвитку та оперативно реагувати на нові виклики ринку.

Дотримання вимог законодавства, сертифікація і сталий розвиток — не формальність, а доказ зрілості бізнесу і готовності працювати за правилами сучасного світу.

Ірина Кобринець

кандидат с/г наук,
агроном-консультант
з вирощування ягідних культур

ЗАМОРОЗКИ, ПЕРЕПАДИ ТЕМПЕРАТУР І БРАК ВОЛОГИ: ЩО З ЯГОДАМИ У 2025?

Про проблеми і виклики, з якими зіштовхнулися виробники плодово-ягідної продукції у 2025 році, розповідає експертка АЯУ, кандидат с/г наук, агроном-консультант з вирощування ягідних культур Ірина Кобринець.

Сезон ягідних культур в самому розпалі. Один з найскладніших, без перебільшення, ягідних сезонів за останнє десятиліття. Погодні умови останніх років стають все жорсткішими, і не завжди аграріям вдається під них підлаштуватися, або уникнути ризиків.

НЕСТАБІЛЬНА ЗИМА: ВІДСУТНІСТЬ СНІГУ І ПЕРЕПАДИ ТЕМПЕРАТУР

В Україні давно нема чіткого температурного (погодного) поділу на пори року. Зима не розпочинається з морозів, і частина рослин іноді не може ввійти в стан спокою навіть в грудні. Практично відсутній сніг, панують сильні вітри. Ґрунти не нагромаджують вологу за зиму, а втрачають її. Тому про вирощування без поливу в надії на природне зволоження не може йти мови.

Останніми роками ми спостерігаємо тривале, іноді значне підвищення температури в січні-лютому, яке змінюється сильними морозами. В цьому році контраст був дуже відчутний. Друга половина січня була настільки теплою, що почалося пробудження бруньок у лохини, в літньої малини. Після цього почалися сильні морози – до -15...-20 градусів практично у всіх регіонах. Це стало серйозним випробуванням для рослин, тому що не всі змогли пережити такі умови. Найбільше постраждали плантації, які розташовані на протягах, які не мають куліс або якогось іншого захисту – лісопосадок і т.п., а також рослини, висаджені не в ґрунт, а в контейнери без додаткового укриття. Більш вразливими виявилися ранні сорти, тому що вони швидше реагують на підвищення температури. І чим воно триваліше, тим більша ймовірність того, що рослини все ж пробудяться. Як наслідок – великий відсоток підмерзання бруньок і втрачають врожаю лохини, особливо раннього сорту Дюк. →

ВПЛИВ НА СУНИЦЮ

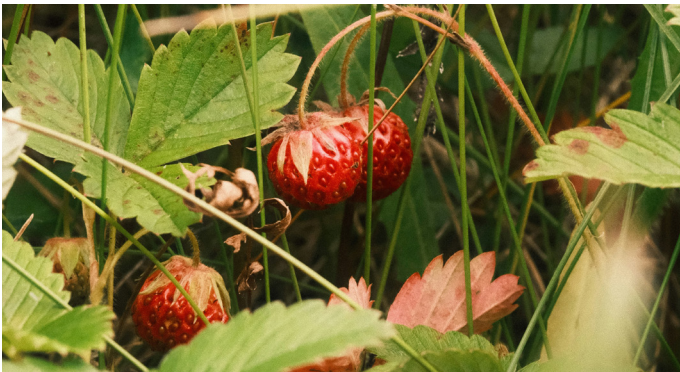
Внаслідок морозів було відзначено пошкодження ріжків у суниці, найсильніші – за гребеневої посадки та без укриття агроволокном. Суниця, як правило, здатна до відновлення, і випадів при цьому немає, але зниження урожайності спостерігається.

Рекомендації: Для того, щоб зменшити вплив низьких температур, уникнути або мінімізувати пошкодження ріжків, потрібно вкривати насадження агроволокном тоді, коли температура повітря опускається на тривалий час нижче -5 градусів. Дехто робить грубу помилку, вкриваючи насадження суниці з настанням календарної зими. Температури в цей час часто високі, суниця вегетує під агроволокном, а потім настають сильні морози, і ці рослини стають ще більш вразливими, ніж ті, які були без укриття.

ЩО З МАЛИНОЮ?

Постраждала також літня малина – в багатьох господарствах пагони загинули або сильно пошкодилися.

Великий ризик для малини несуть також холодні й вітряні весни. Відмічено кілька випадків цього року,

коли пагони пережили морози взимку, але висохли від суховіїв навесні. Вологозарядки, яка проводилася пізно восени, не вистачило.

Рекомендації: В таких випадках потрібно слідкувати за забезпеченням ґрунту вологою. Це ускладнюється тим, що рано навесні ще є частими морози, і системи поливу в господарствах законсервовані. Але, з іншого боку, забезпечення пагонів вологою – це єдине, що рятує їх на цьому етапі. Тому урожаєм літньої малини в цьому році може похвалитися далеко не кожне господарство.

ВЕСНЯНІ ПОГОДНІ КАТАКЛІЗМИ

Весни останніми роками стають все більш оманливими та екстремальними. Як правило, в березні починається відчутне потепління, і якщо орієнтуватися тільки на термометр, то можна навіть починати всі роботи на полях, пов'язані з доглядом ягідників.

Часто температура ґрунту, особливо на гребенях під плівкою, піднімається вище +5 градусів, і ми спостерігаємо відновлення вегетації. 2025-й - не виняток, все розгорталося в цьому році за схожим сценарієм. В квітні теж вистачало погодних сюрпризів, а в травні випробування для ягідників досягли кульмінації. Ми часто очікуємо заморозків на початку травня і вони є практично щороку. Але в цьому році температури були дуже низькими – подекуди на рівні мінус -5-8 градусів, і цей період був досить тривалим, майже два тижні.

ЗАХИСТ СУНИЦІ ВІД ВЕСНЯНИХ ЗАМОРОЗКІВ

Відомо, що відкрита квітка суниці не витримує температури нижче нуля, а низькосидячі квітконоси витримують до -4 градусів. Різні засоби боротьби з весняними заморозками працюють до певної температури. →

Рекомендації: Найнадійніший захист створює поверхневий полив – дощування, але він повинен працювати протягом усього часу, доки триває заморозок. Рослина покривається шаром льоду і температура під ним не буде нижчою нуля. За таких погодних умов, які склалися навесні цього року, така система окупилася б відразу. Але потрібно мати достатній запас води – 30-50 кубів на гектар, залежно від тривалості заморозку.

Агроволокно щільністю 30 г/м² дозволяє захистити насадження до -5 градусів. Якщо температура під час цвітіння нижча, одного шару агроволокна буде мало. Як варіант, використовують кілька шарів агроволокна, або агроволокно і плівку. Навіть при заморозках меншої сили існує ризик часткового пошкодження цвіту (до 30%) в місцях контакту агроволокна з цвітом.

Обприскування кріопротекторами, солями без додаткових заходів може бути ефективним при невеликих та короткотривалих заморозках. Але може посилити ефект в комплексі з іншими заходами – димуванням або вкриванням.

КОЛИВАННЯ ЩОДО ВРОЖАЙНОСТІ СУНИЦІ

Слід відзначити, що дуже сильні замороки були цьогоріч не у всіх регіонах України, тому рівень втрати врожаю суниці теж був не однаковим. Частково вдалося відновити рослини та отримати урожай за рахунок використання різних антистресантів та стимуляторів цвітіння.

Але діапазон врожайності суниці дуже великий. В найгірших випадках, де заморозки були найсильнішими, виробники отримали 3-5 т/га суниці, в кращих умовах, де заморозки були не такими сильними або вдалося з ними справитися, урожайність була на рівні 22-25 т/га. В багатьох господарствах середня урожайність склала 10-14 т/га.

Потрібно взяти до уваги, що на рівень врожайності вплинули не тільки травневі заморозки, а всі умови, які склалися, або були створені в господарствах – погода взимку-навесні, рівень забезпечення поживними речовинами, вміння користуватися стимуляторами росту. Однозначно, виробникам довелося витратити більше коштів на догляд за насадженнями.

ХВОРОБИ І ШКІДНИКИ

Що стосується заходів захисту від хвороб та шкідників, то в окремих регіонах в першій половині плодоношення певний час трималася дощова погода, і довелося робити додаткові обробки фунгіцидами проти сірої гнилі. Зате холодне літо сприяло стримуванню розвитку трипси, і проблема пошкодження ягоди цим шкідником була меншою.

ВПЛИВ НА ІНШІ КУЛЬТУРИ

Загалом погодні стреси навесні вплинули на розвиток всіх ягідних культур і, відповідно, на врожайність.
→

Навіть якщо цвіт не замерз, рослини за таких умов не могли нормально жити й вегетувати, була потреба у регулярному використанні антистресантів і стимуляторів вже не тільки для підвищення урожайності, а й для того, щоб зберегти самі рослини.

Так, **цвіт лохини** витримує нижчі температури, ніж суниця, та й в час травневих заморозків ще практично не було повного цвітіння. Але всі описані вище умови вплинули на калібр ягід – в багатьох господарствах він не достатньо великий.

Розвиток **літньої малини**, а відповідно і початок плодоношення, значно затримався цього року. Збір в деяких господарствах ще триває, а в окремих навіть не починався, тому про рівень урожайності говорити поки рано.

Стосовно **ремонтантної малини**, то весна для неї теж була досить екстремальною, і весняні заморозки не минули безслідно. Там, де заморозки були не дуже сильні, малина зупинилася в рості. Для забезпечення подальшого розвитку виробники використовували антистресанти і додаткові дози добрив.

Плодоношення теж затримується. Там, де заморозки були сильними, до -7 градусів, пагони малини замерзли повністю на рівні ґрунту. Надалі почався ріст нових пагонів, що, відповідно, теж призводить до затримання початку плодоношення. В ремонтантних сортів це має прямий вплив на врожайність, бо чим довший період плодоношення, тим вона вища. Закінчується збирання ремів із настанням осінніх приморозків. Тому виробникам лишається сподіватися, що осінь буде довгою й теплою, і вони встигнуть хоч трохи надолужити втрачене.

ВИСНОВКИ

Що може допомогти виробнику уникнути цих проблем, про які йшлося вище? Частково - вирощування в закритому ґрунті, але там свої виклики та схожі проблеми. Цієї весни колеги-ягідники в Польщі для захисту від заморозку суниці на столах робили в окремі ночі потрібне укриття агроволокном. Урожай врятували, але все одно не змогли отримати ягоду на стільки рано, як хотілося. На мою думку, спрацює тільки знання справи, аналітичне мислення і вміння та готовність швидко реагувати.

Дар'я Путря

Юристка юридичної фірми «BARGEN»

ЯКІ ДОЗВІЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ГАЛУЗІ?

Підприємство здійснює діяльність, пов'язану з виробництвом та/або обігом плодово-ягідної продукції – що з дозвільними документами?

Роз'яснення надає Дар'я Путря, юристка юридичної фірми «[BARGEN](#)», яка є партнером Асоціації «Ягідництво України»

Виробництво та обіг плодово-ягідної продукції є доволі поширеним видом діяльності серед українського агробізнесу.

За нормами Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон), вирощування та збір дикоросів – ягід, горіхів, інших плодів та/або рослин чи їх частин, є **первинним виробництвом**. Продукція ж первинного виробництва, яка включає продукти рослинного походження (ягоди, фрукти, інші продукти, призначені для споживання людиною), вважається **первинною продукцією**. Оскільки на операторів ринку покладається обов'язок забезпечити якість та безпечність первинної продукції, отримання **дозвільних документів** є одним із таких обов'язкових етапів.

Які саме **дозвільні документи необхідні для здійснення виробництва та/або обігу плодово-ягідної продукції** розберемо більш детально у цій статті.

ЕКСПЛУАТАЦІЙНИ ДОЗВІЛ НА ПОТУЖНОСТІ

Дозвільні документи отримуються виробниками на потужності, що використовуються у процесі вирощування, збору дикоросів та виготовлення і обігу плодово-ягідної продукції.

Важливо! До потужностей належать не лише споруди / комплекс споруд, приміщення, будівлі, обладнання, інші засоби, транспортні засоби, а також територія, що використовуються у виробництві та/або обігу об'єктів санітарних заходів.

В залежності від того, яка саме первинна продукція виробляється та/або реалізується, підприємства можуть здійснювати свою діяльність після:

- 1) реєстрації потужності;
- 2) отримання експлуатаційного дозволу на кожну таку потужність.

У ЧОМУ Ж РІЗНИЦЯ МІЖ ЗВИЧАЙНОЮ РЕЄСТРАЦІЄЮ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЙНИМ ДОЗВОЛОМ?

Щодо державної реєстрації потужностей.

Згідно із ч.1 ст.25 Закону **державній реєстрації** підлягають потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів, на які не вимагається отримання експлуатаційного дозволу. →

За цим же Законом, отримання експлуатаційного дозволу не є обов'язковою умовою для здійснення первинного виробництва: розведення, вирощування первинної продукції, заготівлі меду та інших їстівних продуктів бджільництва. Замість отримання експлуатаційного дозволу компанії зобов'язані виконати іншу обов'язкову умову – зареєструвати потужності, що будуть використовуватися у первинному виробництві.

Порядок звернення із заявою про реєстрацію потужностей до територіальних органів Держпродспоживслужби та сама процедура проведення такої реєстрації визначена Порядком державної реєстрації потужностей, затвердженим наказом Мінагрополітики від 15.02.2024 №431.

Зауважуємо! Державній реєстрації підлягає кожна окрема потужність підприємства, в тому числі транспортний засіб, що використовується як потужність з реалізації такої продукції кінцевим споживачам.

Таким чином, **потужності суб'єктів господарювання мають в обов'язковому порядку пройти державну реєстрацію.** Лише після внесення інформації щодо потужностей в Реєстр операторів ринку та їх потужностей, підприємство може провадити діяльність з первинного виробництва: вирощування, збору, виготовлення та обігу плодово-ягідної продукції.

ЩОДО ЕКСПЛУАТАЦІЙНОГО ДОЗВОЛУ НА ПОТУЖНОСТІ

Експлуатаційний дозвіл необхідний для тих компаній, які під час виробництва плодово-ягідної продукції можуть використовувати неперероблені продукти тваринного походження (такі як мед, молоко та інші).

За Законом такий дозвільний документ отримується для виробництва та (чи) зберігання харчових продуктів тваринного походження. Як відомо, до продуктів тваринного походження належать молоко, яйця, мед, їх похідні та інші продукти.

Законодавство встановлює і певні винятки, коли отримання експлуатаційного дозволу не є обов'язковою умовою для здійснення діяльності з продуктами тваринного походження:

1. Транспортування продуктів, які потребують дотримання температурного режиму та не можуть зберігатися при температурі вище 10 °C, залишаючись придатними для споживання людиною; зберігання продуктів при температурі нижче 10 °C;
2. Виробництво та/або зберігання продуктів, інгредієнтами яких є виключно продукти рослинного походження та/або перероблені продукти тваринного походження

Зауважуємо! Переробленими вважаються яєчні продукти (продукти переробки яєць, яєчних компонентів, яєчних сумішей, продукти їх подальшої переробки) та молочні продукти (з молока та молочної сировини. Ці продукти можуть містити харчові добавки, необхідні для виробництва, але за умови, що вони ні частково, ні повністю не замінюють складових молока - молочний жир, молочний білок, лактозу). →

3. експлуатація закладів громадського харчування, роздрібної торгівлі, виробництво ремісничих харчових продуктів, продуктів тваринного походження на малих потужностях.

Наведемо приклад. Якщо компанія буде виготовляти харчовий продукт **виключно з ягід чи з додаванням молочного продукту, який є переробленим продуктом тваринного походження**, для цього **достатньо зареєструвати всі наявні потужності**. Якщо таке виробництво включатиме **додавання інших непереробних продуктів тваринного походження, як наприклад мед, молоко**, – то у цьому випадку **наявність експлуатаційного дозволу обов'язкова**.

Детальний порядок отримання експлуатаційного дозволу встановлений Порядком видачі, відмови у видачі, анулювання, тимчасового припинення дії, переоформлення та поновлення дії експлуатаційного дозволу, затвердженим постановою КМУ від 12.01.2024 №27.

Як бачимо, різниця між державною реєстрацією та отриманням експлуатаційного дозволу полягає виключно в тому, яку первинну продукцію планує реалізовувати компанія. Якщо до складу такої продукції будуть входити продукти тваринного походження, за загальним правилом державної реєстрації недостатньо.

Тим не менш, як державна реєстрація потужностей, так і отримання експлуатаційного дозволу здійснюється майже за однаковою процедурою. Подача заяви відбувається шляхом звернення до територіальних органів Держпродспоживслужби:

- особисто або через уповноважену особу;
- через ЦНАП;
- в електронній формі, зокрема через Портал Дія.

Державна реєстрація потужностей є безкоштовною адміністративною процедурою. Водночас, за отримання експлуатаційного дозволу все ж доведеться сплатити – наразі це 0,17 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому подано заяву про видачу експлуатаційного дозволу.

Як бачимо, діяльність з виробництва та (або) обігу плодово-ягідної продукції має певні нюанси та особливості, а правильне оформлення дозвільних документів є не менш важливим етапом для успішного провадження такої діяльності.

Тому, якщо у вас залишилися будь-які питання з цього приводу, звертайтеся за допомогою до нашої юридичної компанії, щоб отримати ґрунтовну консультацію.

КАЛЕНДАР ЗАХОДІВ АСОЦІАЦІЇ «ЯГІДНИЦТВО УКРАЇНИ» НА II ПІВРІЧЧЯ 2025 РОКУ

№	Подія	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
1	Fruit&Berry Zoom		Онлайн-зустрічі від експертів щодо останніх новин ринку та експорту (двічі на місяць)				
2	Навчальний тур до Сербії та Болгарії для переробників заморожених ягід		5 днів знайомства з технологіями та обміну досвідом в ході відвідування виробничих підприємств (дата поїздки уточнюється)				
3	Вихід каталогу українських експортерів плодово-ягідного сектору «The Ukrainian Berry Industry»	Видається щорічно з 2018 року англійською мовою в друкованому та цифровому вигляді. Канали розповсюдження – веб-сайт, міжнародні виставки та інші заходи, посольства.					
4	International Blueberry Organization (IBO) Summit 2025*, Кейптаун (Південно-Африканська Республіка)			25.09.25 – 27.09.25			
5	Fruit Attraction 2025**, Мадрид (Іспанія)			30.09.25 – 02.10.25			
6	Anuga 2025***, Кельн (Німеччина)				04.10.25 – 08.10.25		
7	Серія тренінгів «Розвиток креативних навичок та інноваційного мислення»					- Управління проектами - Розвитку креативності та інноваційного мислення - Торгівельних навичок - Ведення переговорів та роботи із запереченнями - Управління зовнішньоекономічними контрактами	
8	Серія тренінгів з безпеки харчових продуктів для підвищення обізнаності представників МСП						Усі види сертифікації безпеки харчових продуктів (GLOBAL G.A.P, ISO 22000, IFS, BRC, FFSC тощо)

ПРИМІТКИ:

***International Blueberry Organization (IBO) Summit 2025:** відвідування міжнародного заходу для учасників галузі виробництва лохини; знайомство з місцевими фермами та пакувальними цехами.

**** Fruit Attraction 2025:** колективний стенд за організації АЯУ для українських малих і середніх виробників плодово-ягідного сектору.

***** Anuga 2025:** колективний стенд за організації АЯУ для українських малих і середніх виробників плодово-ягідного сектору.

УВАГА! Дати деяких заходів можуть бути змінені, тож слідкуйте за нашими новинами на сайті: <https://uaberries.com/> та на нашій сторінці у Фейсбук: <https://www.facebook.com/uaberries>.